

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation av Gunnel Nyman Gräff och Zakia Mirza (S) angående hyresmodellen

I en interpellation ställs följande frågor till mig.

- Hur påverkar hyresmodellen skolornas och förskolornas förutsättningar att nå de nationella målen och de av kommunen uppställda målen för verksamheten?
- Hur kan du säkerställa att verksamheten inte drabbas av sänkt kvalitet i form av lägre lärartäthet och större barngrupper?
- Hur fördelas den höjda skolchecken i förhållande till hyreshöjningen?

Mitt svar är följande:

Låt mig först ge en bakgrund till nuvarande hyresmodell. Sedan 1990 tillämpar Nacka principen med internhyror för skolorna. Den som nyttjar en lokal får betala för den. Syftet är att stimulera en effektiv lokalanvändning och ge skolorna möjlighet att påverka sina kostnader och prioritera mellan olika kostnadslag för att på bästa sätt nå kunskapsmålen.

Det finns olika uppfattning om detta är en bra eller dålig modell. Jag konstaterar att Nacka har låga skolhyror i jämförelse med våra grannkommuner. Min slutsats är att en betydligt större andel av kostnaderna hade gått till hyror om skolorna inte haft ansvar för sina lokaler. Det är bra att skolorna kan prioritera lärare framför lokaler.

2012 konstaterade vi att det finns ett behov av att öka underhållet i våra skolor, bl a skolköken. För att öka resurserna till löpande underhåll sjuö sattes ett treårigt program från 1 juli 2013 där hyrorna höjs för att ge lokalenheten ytterligare intäkter och samtidigt kompensera skolorna fullt ut för hyreshöjningarna. Det fanns också ett behov av att revidera hyresmodellen som varit i kraft sedan år 2000. Avsikten är att varje skola ska ha en rättvis hyra, baserad på funktionalitet, för att därigenom ge skolorna den sammantaget bästa möjligheten att nå målen. Revideringen innebar att vissa skolor fick högre hyra, andra lägre. Det nya beslutet innebär också att det blir enklare för skolorna att säga upp lokaler de inte behöver.

Så till de konkreta frågorna.

Den reviderade hyresmodellen försämrar inte skolornas och förskolornas förutsättningar för att nå målen. Den avgörande frågan är sannolikt om skolan kan prioritera resurser mellan lokaler och personal eller inte och hur den totala resursfördelningen ser ut. Nacka har en generös nivå på ersättningen. Den senaste mandatperioden har t ex skolpengen för en högstadielev höjts med 10 000 kronor och är idag 85 350 kr/elev. De kommunala skolornas genomsnittliga hyreskostnad är drygt 14 000 kr/elev.

Eftersom den nya hyresmodellen trädde i kraft 1 juli 2013 så är det ännu för tidigt att kunna bedöma korrelationen med måluppfyllelse i form av resultat på nationella prov och betyg och hyran. Resursfördelningssystemet är ständigt föremål för översyn. Det är viktigt att vårt sätt att styra tillgängliga resurser verkligen leder till hög måluppfyllelse.

Frågan om korrelationen mellan hyresnivå och gruppstorlek/lärartäthet är också intressant. Förändringar i gruppstorlek och lärartäthet kan bero på olika faktorer, t ex barnens ålder, vistelsetid. I den statistik om lärartäthet mm som skolorna och förskolorna rapporterar till SCB kan man inte utläsa någon tydlig koppling till hyresförändringen mellan hösten 2012 och hösten 2013. Det finns exempel på skolor och förskolor som har fått höjda hyror men både ökat (t ex Stavsborgsskolan, Boo gårds skola och Björknäs förskola) och minskat lärartätheten (t ex Älta skola och Björknässkolan). Det finns också exempel på skolor som inte fått någon hyreshöjning alls men både ökat och minskat lärartätheten. Det går helt enkelt inte att dra några slutsatser av detta.

2014 har skolpengen höjts med 4,5%. De höjda hyrorerna motsvarar 0,52% av höjningen. Påståenden om att den höjda skolpengen bara gått till höjda hyror stämmer därför inte alls.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande